

රූප පොත හා පරීක්ෂණ පොත

ශාකවල වැඩීමට ජලය අවශ්‍ය බව හඳුනා ගනිමු.

එක ම ප්‍රමාණයේ පෝච්චි දෙකක එක ම ප්‍රමාණයේ පැළ දෙකක් සිටුවා එක පැළයකට හොඳින් ජලය දමන්න. අනෙක් භාජනයට ජලය නොදමා තබන්න. දින කිහිපයකින් පසුව දැකිය හැකි දේ මෙය වනු ඇත.

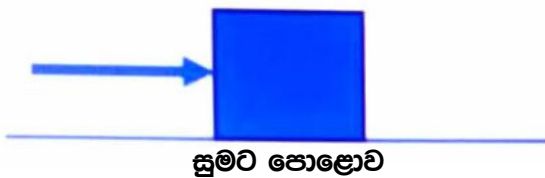

නිගමනය

මෙහි දී ජලය දැමූ භාජනයේ පැළය ප්‍රාණවත් ව තිබෙන අතර ජලය නොදැමූ භාජනයේ පැළය මැල වී ගොස් ඇත. එම නිසා ශාකයක වැඩීමට ජලය අවශ්‍ය බව තහවුරු වෙයි.

යම් භාණ්ඩයක් පොළොව මත තල්ලු කිරීම හෝ ඇදීම සිදු කළ අවස්ථා

- රළු පොළොවක් මත තල්ලු කළ හෝ ඇදීම සිදු කළ හෝ අවස්ථාවක්
- සුමට පොළොවක් මත තල්ලු කළ හෝ ඇදීම සිදු කළ අවස්ථාවක්

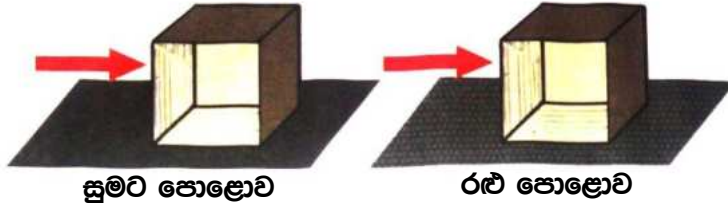

- මෙම අවස්ථා පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- වඩාත් පහසුවෙන් තල්ලු කිරීම හෝ ඇදීම හෝ සිදු කළ හැකි වූයේ කුමන අවස්ථාවේ දැයි විමසන්න.
- එම භාණ්ඩය ම ආනත තලයක ඉහළට තල්ලු කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න. එහි දී මුහුණ දුන් අපහසුතාවය විස්තර කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

- විවෘත කාර්යයක් පහසු කරගැනීම සඳහා කප්පි යොදා ගත හැකි බව පෙන්වා දෙන්න.

යමක් තල්ලු කිරීමේ පහසු අපහසු බව

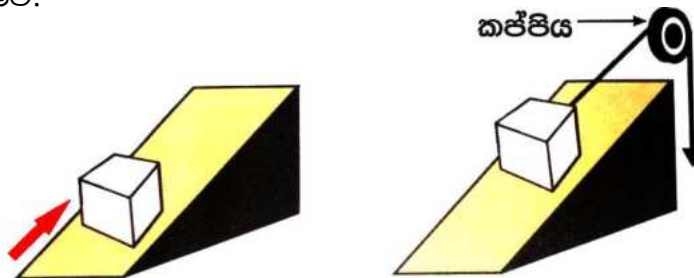

සුමට පොළොව

රළු පොළොව

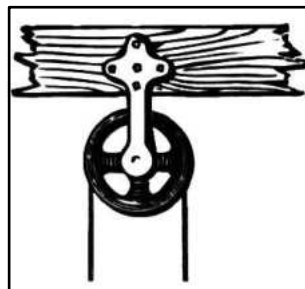
සුමට (මෘදු) බිමක යමක් තල්ලු කිරීම පහසු ය. නමුත් රළු බිමක යම් දෙයක් තල්ලු කරගෙන යාම පහසු නොවේ.

කප්පි භාවිතයේ වාසි

බෑවුම් සහිත තැනක යම් දෙයක් ඉහළට තල්ලු කිරීමට වඩා කප්පියක් භාවිත කොට ඉහළට ගැනීම පහසු වේ. විශාල බරක් ඉහළට ගැනීමට බහුල ව මෙම කප්පි භාවිත කරයි. (උදා:- දොඹකරය)

කප්පිය හඳුනා ගනිමු.

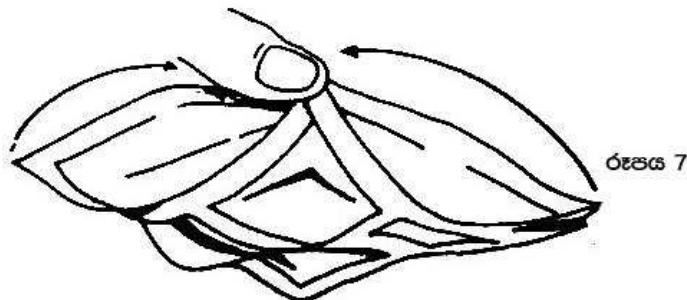
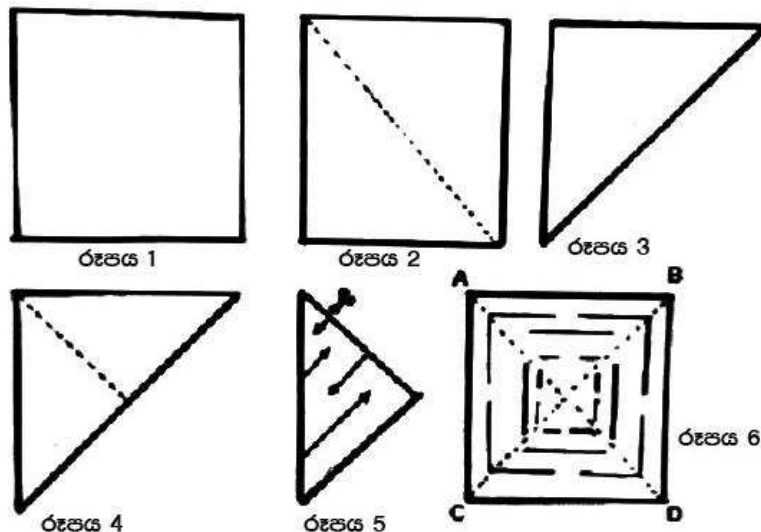

මෙවැනි කප්පි මගින් යම් බරක් ඉහළට ගත හැකි ය. (උදා:- ලීඳකින් වතුර ඇදීම, විදුලි සෝපාන, දොඹකරය)

දමිළ ජාතිකයන් විසින් නිර්මාණය කරනු ලබන කෝලම් සැරසිලි

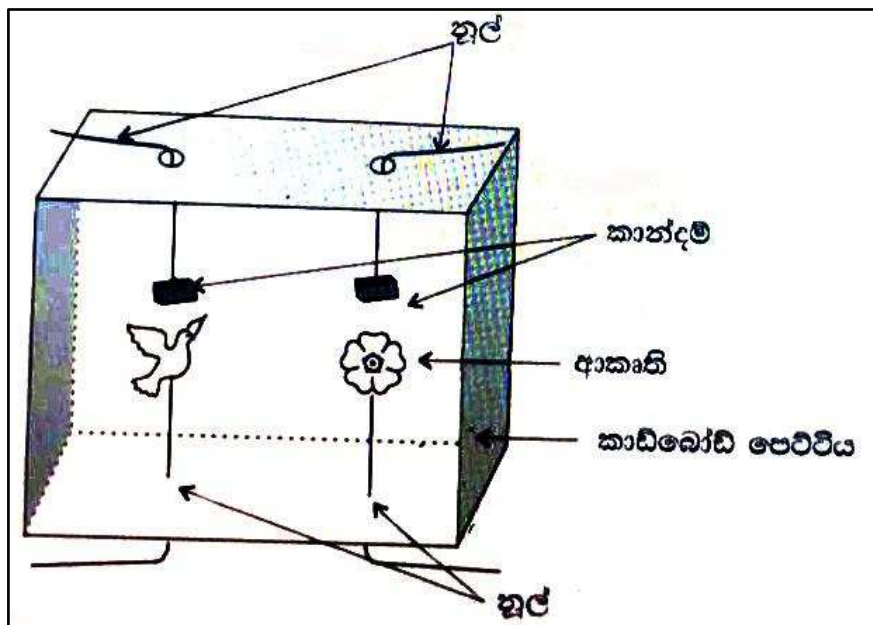
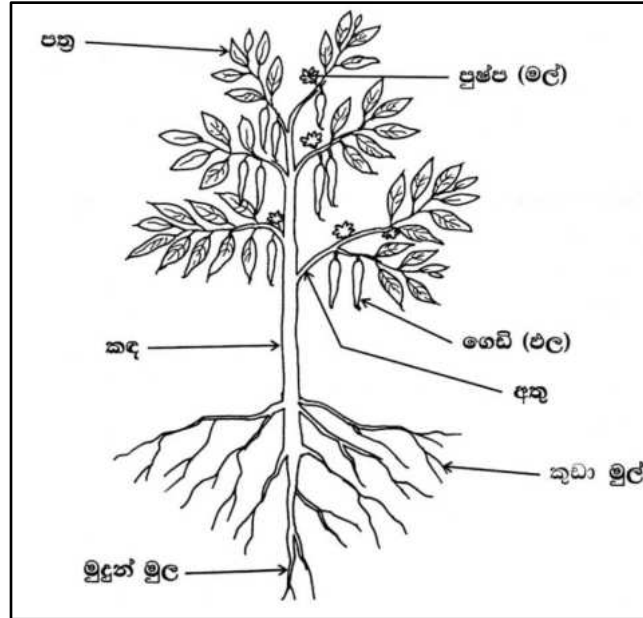
- මේ සඳහා සිසුන්ගේ හැකියාවලට ගැළපෙන ආකාරයේ නිර්මාණ භූමියෙහි සුදුසු ස්ථානයක ඇඳ ඒවා වර්ණ ගැන්වූ පොල්කුඩු යොදා ගනිමින් අලංකාර කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- මුස්ලිම් ජාතිකයන් හා දමිළ ජාතිකයන් විසින් නිර්මාණය කරනු ලබන අත්ල යොදා ගනිමින් කරන මරතොන්ඩි සැරසිලි.
- මේ සඳහා සිසුන්ට තම අත්ලෙහි සටහනක් කඩදාසියක් මත පිටපත් කර ඒ තුළ විවිධ රටා ඇඳීමට අවස්ථාව ලබා දීම කළ හැකි ය.
- සිංහල හා බර්ගර් ජාතිකයන් විසින් උත්සව අවස්ථාවන් සඳහා නිර්මාණය කරනු ලබන සැරසිලි මේ සඳහා නිවෙස අලංකාර කිරීම සඳහා යොදාගත හැකි පහත දැක්වෙන ආකාරයේ කඩදාසි නිර්මාණ සිදු කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

- උදා:-
- සෙ.මී. 20 පමණ දිග පළල ඇති සමචතුරස්‍රාකාර වර්ණවලින් යුත් කඩදාසි පහත රූපසටහන 1, 2, 3, 4 රූපවල දැක්වෙන පියවර ආකාරයට නවා ගන්න.
 - එය 5 වන රූප සටහනේ දැක්වෙන ආකාරයට කඩදාසිවල කොටස් වෙන් නොවන සේ කපා ගන්න.

- මේ අකාරයේ කැපුම් යෙදූ කඩදාසිය හැවත සම්පූර්ණයෙන් දිග හරින්න. (රූපය 6)
- එහි ABCD වශයෙන් දක්වා ඇති කෙළවරවල් එක් කර ගම් තවරා ගන්න.
- මේ අකාරයට සකස් කළ කොටස් කීපයක් එකට එකතු කර අලංකාර සැරසිල්ලක් නිර්මාණය කිරීමට සිසුන්ට උපදෙස් දෙන්න.

ගෘහයක කොටස්

- සිසුන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම් කරන්න.
- පහත ද්‍රව්‍ය සිසු කණ්ඩායම්වලට ලබාදෙන්න.
 - කුඩා ප්‍රමාණයේ කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටියක් (5"x5"x5" පමණ ප්‍රමාණයේ)
 - නූල් වුම්බක
 - කඩදාසි ඇමුණුම් කටු

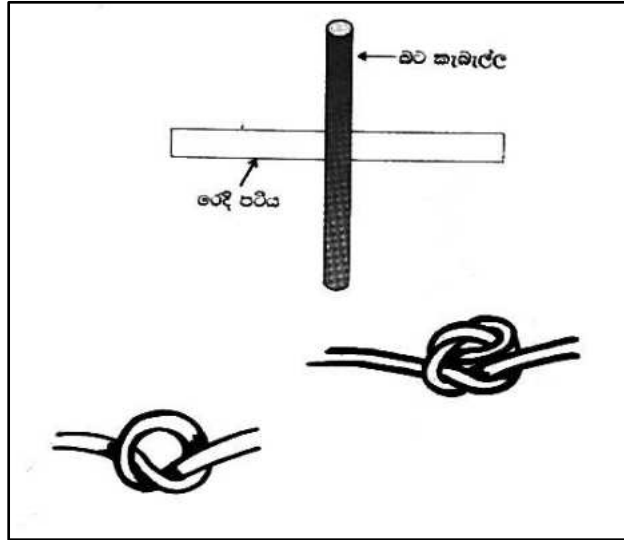
- විවිධ වර්ණ කඩදාසි
- විවිධ වර්ණ කඩදාසිවලින් කුඩා ප්‍රමාණයේ සමනලයන්, මාළුන්, කුරුල්ලන් හා මල්වල ආකෘති කපා ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- ආකෘති සිසුන්ට හොඳින් දර්ශනය වීම සඳහා කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටියේ දෙපැත්තක් (ප්‍රතිවිරුද්ධ පැති 2කින්) කපා ඉවත් කර ගන්න.
- කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටියේ යටි පැත්තේ සිදුරු දෙකක් (සුදුසු දුරකින්) විදු ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- නූල් 2ක් වීම සිදුරු තුළින් යවා ඇමුණුම් කටුවලට අමුණා, වීම ඇමුණුම් කටුවල සත්ත්ව ආකෘතීන් රඳවා ගැනීම සඳහා මඟ පෙන්වන්න.
- කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටියේ ඉහළින් ද සිදුරු දෙකක් විදින්න. ඒ තුළින් නූල් දෙකක් යවා ඒවායේ පෙට්ටිය තුළ ඇති කෙළවරවල චුම්බක කැබලි දෙකක් ගැට ගසන්න.
- වමන සහ දකුණත භාවිත කරමින් ආකෘති වෙත චුම්බක කැබලි ළං කර වලනය කරමින් සතුව විමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

නිගමනය

චුම්බකවලට ලෝහ ආකර්ෂණය වන නිසා ලෝහ ඇමුණුම් කටු රැඳ වූ ආකෘති නොවැටී පවතී.

අප එදිනෙදා භාවිතා කරන විවිධ උපකරණ හා භාණ්ඩ භාවිතයේ දී යම් යම් දේ ගැට ගැසීමට සිදුවීම

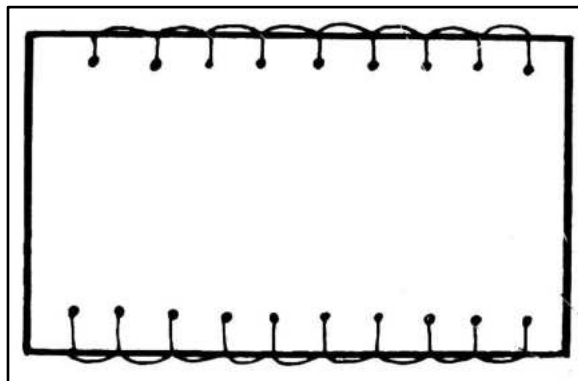
- මෙසේ ගැටගැසීම භාවිත කිරීම නිසා වීම භාණ්ඩ හා උපකරණ භාවිතය පහසු වීම. වීම භාණ්ඩයේ උපකරණයේ ආරක්ෂාව හා කල් පැවැත්ම පවත්වා ගැනීමට ඉවහල්වන බව ද පෙන්වා දෙන්න.
- උදා:-
 - සපත්තුවේ ලේසය
 - කොණ්ඩය ගොතා ගැට ගසන පටිය
 - කෂම පෙට්ටිය ගැට ගසන අත් පිස්නාව
- මෙවැනි දේ භාවිත කිරීමේදී ගැට ගැසීමට හුරුවක් ලැබීම සඳහා සෑම සිසුවෙකු ම පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත කරවන්න.
- ඒ සඳහා සෙන්ටිමීටර 30 පමණ දිග සෙන්ටිමීටර 4 පමණ පළල රෙදි පටියක් හා රවුම් හැඩයක් සහිත කුඩා ලී කැබැල්ලක් හෝ බට කැබැල්ලක් හෝ බැගින් සෑම සිසුවෙකුට ම ලබා දෙන්න.
- ඒවා යොදා ගනිමින් ගැට ගැසීමේ මූලික කුසලතා ලබා ගැනීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

- මේ ආකාරයට ම සිසුන් රැගෙන ආ කෑම පෙට්ටිය හා අත් පිස්නාව යොදා ගනිමින් කෑම පෙට්ටිය තුළ ඇති ආහාර පිටතට නොවන සේ ආරක්ෂිත ව එය ගැට ගැසිය හැකි ආකාරය සිසුන්ට හුරු කරවන්න.
- නිවැරදි ව අත් පිස්නාව ගැට ගැසීමෙන් ආහාර අපතේ නොයන බවත්, පාසල් බෑගය පිරිසිදු ව පවත්වා ගත හැකි බවත් පෙන්වා දෙන්න.
- එසේ ම ජලය රැගෙන එන බෝතලය නිවැරදි ව වැසීමත්, එය සිරස් ව බෑගය තුළ රඳවා ගැනීමත් වැදගත් වන බව ද මතු කර දක්වන්න.
- මේ අනුව තමා නිතර භාවිතා කරන උපකරණ නිවැරදි ව පරිහරණය කිරීමට අප විසින් පුරුදු පුහුණු විය යුතු බව ද සිසුන්ට අවධාරණය කරන්න.

බ්ලැන්කට් මැස්ම

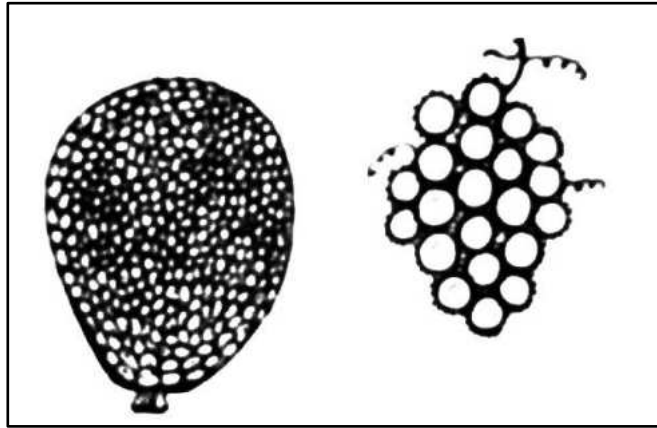
- බ්ලැන්කට් මැස්ම පිළිබඳ මූලික හුරුකම් ලැබීම සඳහා සිසුන් පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත කරවන්න.
- ඒ සඳහා සෙ.මී. 20 පමණ දිග හා සෙ.මී. 10 පමණ පළල බ්‍රිස්ටල් බෝඩ් කැබැල්ලක්, ටැප්ස්ට්‍රි ඉඳිකටුවක් හා වූල් නූලක් සෑම සිසුවෙකුට ම ලබා දෙන්න.
- එම බ්‍රිස්ටල් බෝඩ් කැබැල්ලේ දෙපැත්ත පහත රූපයේ දක්වා ඇති ආකාරයට බ්ලැන්කට් මැස්ම භාවිත කරමින් මැස්ම සඳහා සිසුන්ට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දෙන්න.

විවිධ දේ යොදා ගනිමින් ආහාර වර්ගවල ආකෘති නිර්මාණය කිරීම

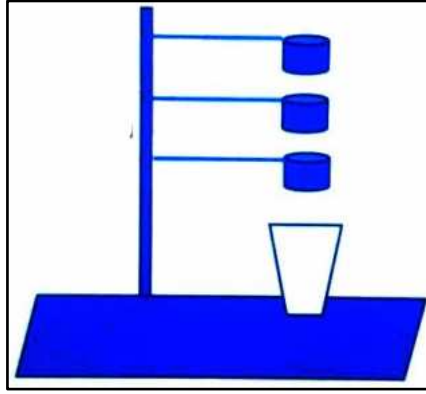
උදා:-

- බැලූනයක් පුම්බා කට ගැට ගසා ඒ වටා ගම් තවරා බැලූනය නොපෙනෙන සේ මුං ඇට ඇලවීමෙන් දෙල් ගෙඩියක් නිර්මාණය
- බිත්තට කටු යොදා ගනිමින් වම්බටු ගෙඩියක් නිමවා එය වර්ණ ගන්වා කටුවක් යොදා සකස් කිරීම.
- ටොනික් මුඩුවල දම් පාට කඩදාසි අලවා මිදිවැලක් නිර්මාණය කර ගැනීම.

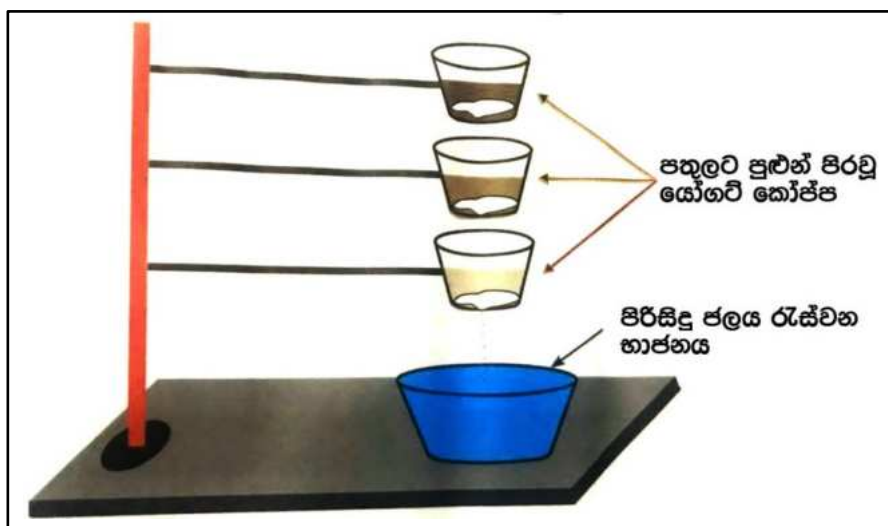
අතීතයේ මුතුන් මිත්තන් ජලය පිරිසිදු කර ගැනීමට සිදු කළ දේ හා වර්තමානයේ සිදු කරන දේ

අතීතයේ ජලය පිරිසිදු කරගත් ක්‍රම	වර්තමානයේ ජලය පිරිසිදු කරගන්නා ක්‍රම
▪ ඉඟිනි ඇට/ ඇඟරු ජලයට දැමීම ▪ රෙදිකඩකින් පෙරා ගැනීම ▪ උණුකර නිවා ගැනීම	▪ පෙරන භාවිතය (filter) ▪ ක්ලෝරීන් යෙදීම ▪ ජල කරාම සඳහා පෙරන යෙදීම
• මෙවැනි විවිධ ක්‍රම යොදා ගැනීමෙන් භාවිතා කරන ජලය පිරිසිදු කර ගැනීමට අතීතයේ මෙන් ම වර්තමානයේ ද මිනිසුන් උත්සාහ ගන්න බව පෙන්වා දෙන්න. • අපගේ පියවි ඇසට ජලය පිරිසිදු ලෙස පෙනුනත්, බොහෝ අවස්ථාවල දී ජලය අපිරිසිදු ව පැවතිය හැකි බව පෙන්වීම සඳහා සිසුන් පහත ක්‍රියාකාරකමෙහි නිරත කරවන්න. • පෙරීමෙන් ජලය පිරිසිදු කර ගත හැකි දැයි සොයා බැලීම සඳහා පහත ආකාරයේ ක්‍රියාකාරකමක ගුරුවරයා සමඟ යෙදීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. • මඩ මිශ්‍ර වූ ජලය හෝ වර්ණ ජලය හෝ සාම්පලයක් සපයා ගන්න. • රූපයේ දැක්වෙන පරිදි සරල ඇටවුමක් සකසා ගන්න.	

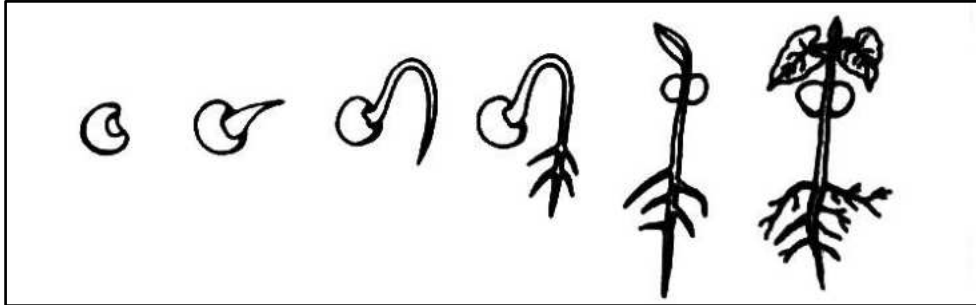

- පතුල සිදුරු කරගත් යෝගට් කෝප්පවල පතුලට පුළුන් හෝ සුදු පැහැති රෙදි කැබලි හෝ යොදා ගන්න. (යෝගට් කෝප්ප 3ක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ යොදා ගත හැකිය.)
- සපයා ගත් මඩ සහිත/ වර්ණාවත් ජල සාම්පලයෙන් කොටසක් විනිවිද පෙනෙන බඳුනකට (චතුර වීදුරුවක්) වෙන් කරගන්න.
- ඉතුරු කොටස, ඇටවුමෙහි ඉහළින් ම ඇති යෝගට් කෝප්පයට වත් කරන්න.
- යෝගට් කෝප්ප එකිනෙකින් එම ජල සාම්පලය පෙරී එන අයුරු නිරීක්ෂණය කර අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- ඉහළින් ම ඇති යෝගට් කෝප්පයෙන් පෙරී එන දියරය පෙර යොදා ගත් බහඳුට සමාන වෙනත් විනිවිද පෙනෙන බඳුනකට එකතු කර ගන්න. එය පළමු සාම්පලයෙන් වෙන් කර ගත් ප්‍රමාණයට සමාන ප්‍රමාණයක් වන සේ ලබා ගන්න.
- එම දියර විනිවිද පෙනෙන සිසුන් එක ළඟ තබා නිරීක්ෂණය කර අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- පෙරහන් ලෙස යොදා ගත් සුදු පැහැති රෙදි කැබලිවලට හෝ පුළුන්වලට හෝ සිදු වී ඇති වෙනස්කම් නිරීක්ෂණයට ද සිසුන් යොමු කරන්න. අවශ්‍ය පරිදි සිසුන්ට අත්කාව ලබා දෙන්න.

සරල ජල පෙරණය හඳුනා ගනිමු

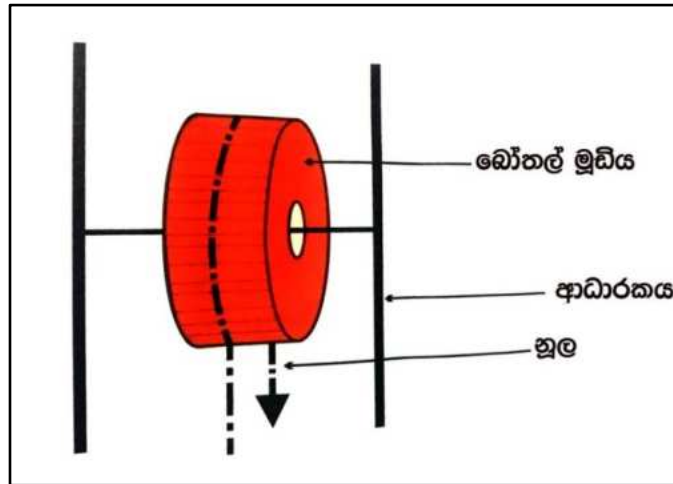

මෙහි දී යටින් සිදුරු කරගත් යෝගට් කෝප්ප තුළට පුළුන් දමා ඉහළ ම ඇති යෝගට් කෝප්පයට මඩ මිශ්‍ර ජලය දැමූ විට ඒවා පෙරෙමින් චිකිතෙක යෝගට් කෝප්ප තුළින් පැමිණ යට ම ඇති භාජනයට වැටේ. යෝගට් කෝප්ප ගණන වැඩි කර ගැනීම තුළින් ජලය තවත් හොඳින් පෙරාගත හැකිය ය.

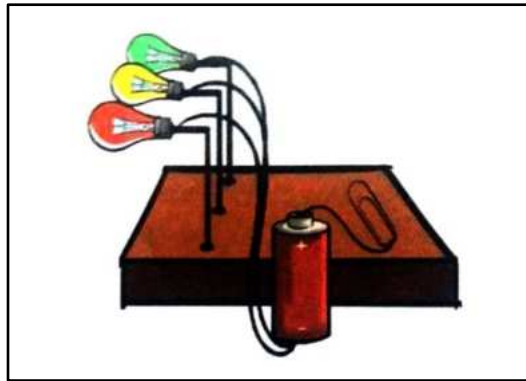

- පැහැදිලිව පෙනෙන බිත්ති සහිත විහිවිද පෙනෙන කට ලොකු වීදුරු බෝතල් ගන්න. (හිස් ජෑම් බෝතල් මේ සඳහා සුදුසු ය.)
- එම බඳුන්වලට පුළුන් පුරවා ඒවාට මුං/ බෝංචි හෝ මෑ බීජ කිහිපයක් දමන්න.
- පුළුන් තෙමෙන පරිදි ජලය ස්වල්පයක් ඒ මත ඉසින්න.
- පසු කණ්ඩායම්වලට එම බඳුන් ලබා දී පහත කරුණු ඔස්සේ මං ඇටවල (හෝ වෙනත් බීජවල) හෝ සිදුවන වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න. නිරීක්ෂණය සඳහා අත්කාව ද ලබා දෙන්න.
- මෙම බීජ පැළවීමේ දී දක්නට ලැබෙන පහත සඳහන් දේ පිළිබඳ ව සිසු අවධානය යොමු කරන්න.
 - මුලින් ම දක්නට ලැබෙන කොටස
 - මුල් ඇදෙන ආකාරය
 - මුල් වැඩෙන දිශාව
 - කඳ දික්වන ආකාරය
 - කඳ වැඩෙන දිශාව
 - පත්‍ර හටගන්නා ආකාරය
 - එක් එක් කොටසේ පාට වෙනස් වන ආකාරය

සරල ක්ෂයීය සැදීම

සෙල්ලම් ආලෝක සංඥා පද්ධතියක් සැදීම

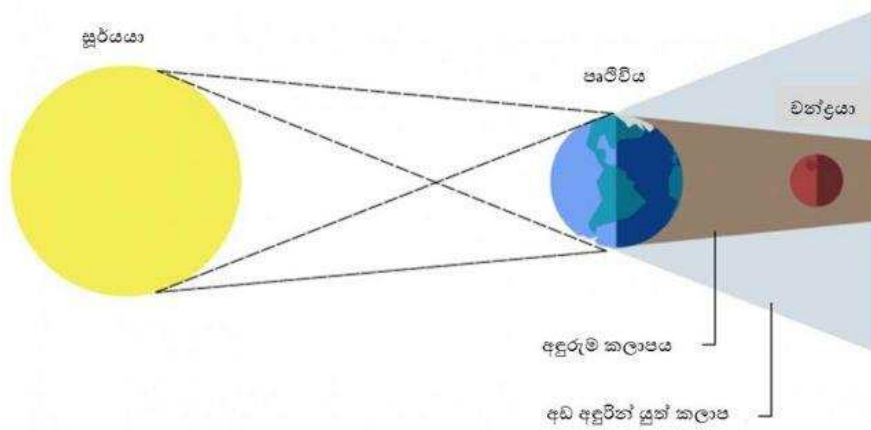

පස සෝදායාමට ශාකවල බලපෑම පරීක්ෂා කිරීම

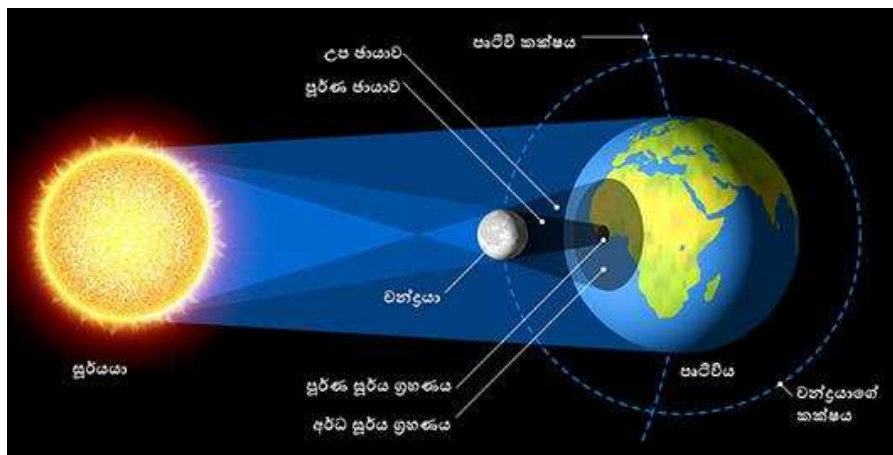

මෙහි දී ඉහතින් ජලය දැමූ විට තණකොළ සහිත බිම හරහා භාජනයට එන ජලය පිරිසිදු ය. තණකොළ රහිත බිම හරහා එන ජලය මඩ පැහැති ය. මින් නිගමනය කළ හැක්කේ, තණකොළ සහිත බිමෙහි පස සෝදා නොයන බවයි.

චන්ද්‍රග්‍රහණය හා සූර්යග්‍රහණය සිදුවන අයුරු

චන්ද්‍ර ග්‍රහණය

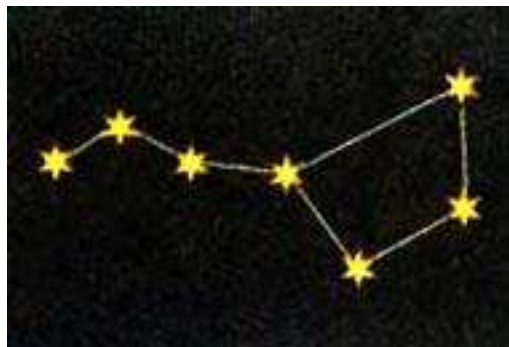

සූර්ය ග්‍රහණය

තරු රටා

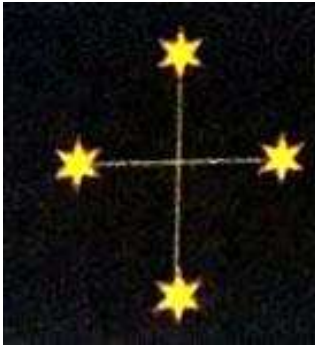
දඩයක්කාරයා

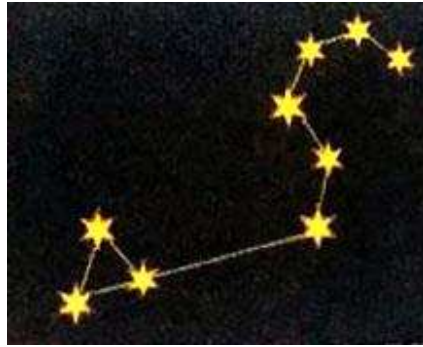
මහා විලසා

කුඹා විලසා

කූරසය

සිංහ

ගෝනුස්සා

රථවාහන ආලෝක සංඥා පද්ධතිය

වාහනය නතර කරන්න.

රථය ගමනට සූදානම් කරන්න.

ගමන ආරම්භ කරන්න.

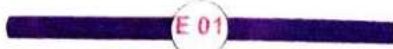
පදිකයින්නේ ආලෝක සංඥා පද්ධතිය

පාර හරහා
මාරුවීම
නොකළ යුතුයි.

පාර හරහා
මාරුවන්න.

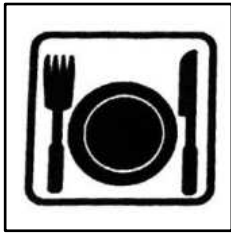
සිතියමක දක්වන මාර්ග සංකේත

 අධිවේගී මාර්ගය (දුමි පාට)

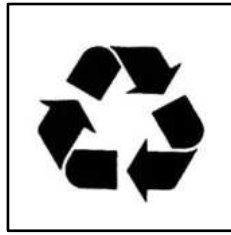
 මහා මාර්ගය (රතු පාට)

 දුම්රිය මාර්ගය (කළු පාට)

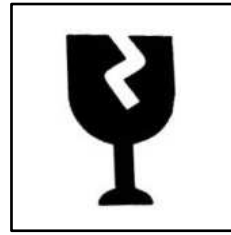
රූපික ප්‍රකාශන

බොජුන් හල

ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ
හැකි ය

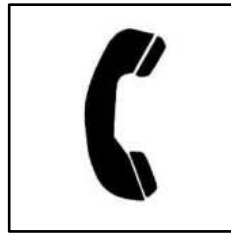
බිඳෙන සුලු ය

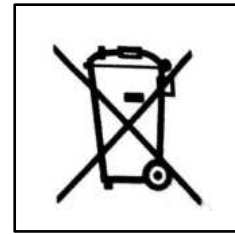
ගුවන් තොටුපළ

ආබාධිත අය සඳහා

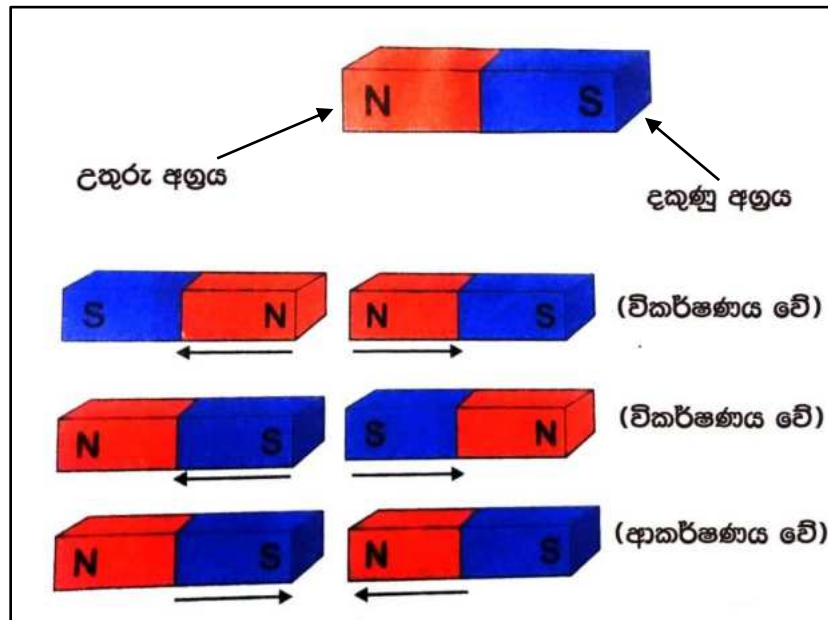

දුරකථන පහසුකම්

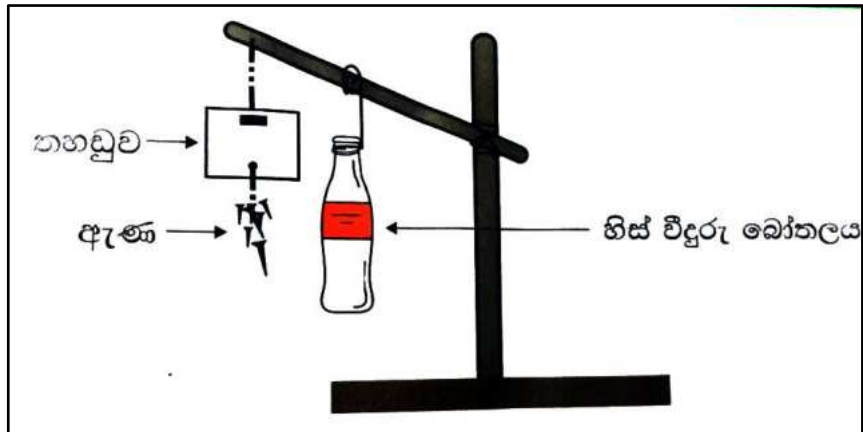

විද්‍යුත් හා
ඉලෙක්ට්‍රෝන
උපාංග පරිසරයට
බැහැර නොකරන්න

දණ්ඩ චුම්බක ආකර්ෂණය හා විකර්ෂණය හඳුනා ගැනීම

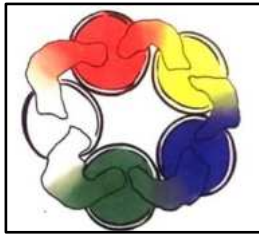

සුළං චක්‍රය හඳුනා ගැනීම

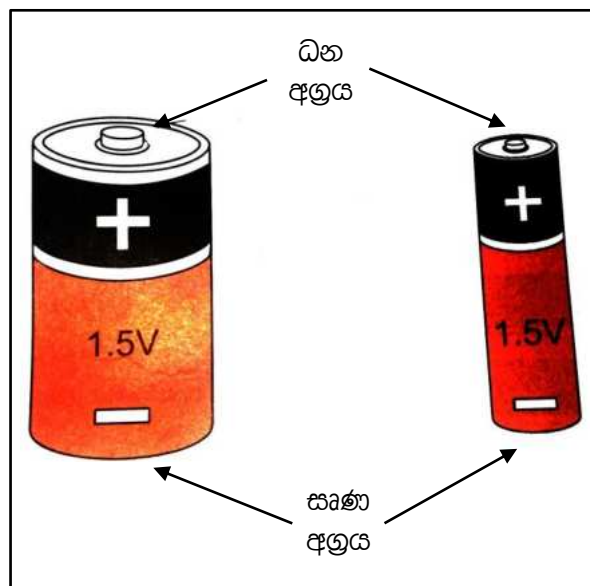
මෙහි දී තහඩු කැබැල්ලට සුළඟ වදින විට විය චලනය වේ. ඒ සමඟ යටින් චල්ලා ඇති ඇණ හිස් වීදුරු බෝතලයේ වදින අතර, එයින් "ටින් ටින්" හා ශබ්දයක් නැගේ. එවිට ගොඩබිමට එන සතුන් බිය වී ආපසු යයි. මෙය අතීතයේ වගා බිම් ආරක්ෂාවට යොදාගත් පරිසර හිතකාමී ක්‍රමයකි.

ටිෂු කඩදාසි තුළින් වර්ණවත් ජලය ගමන් කරන අයුරු

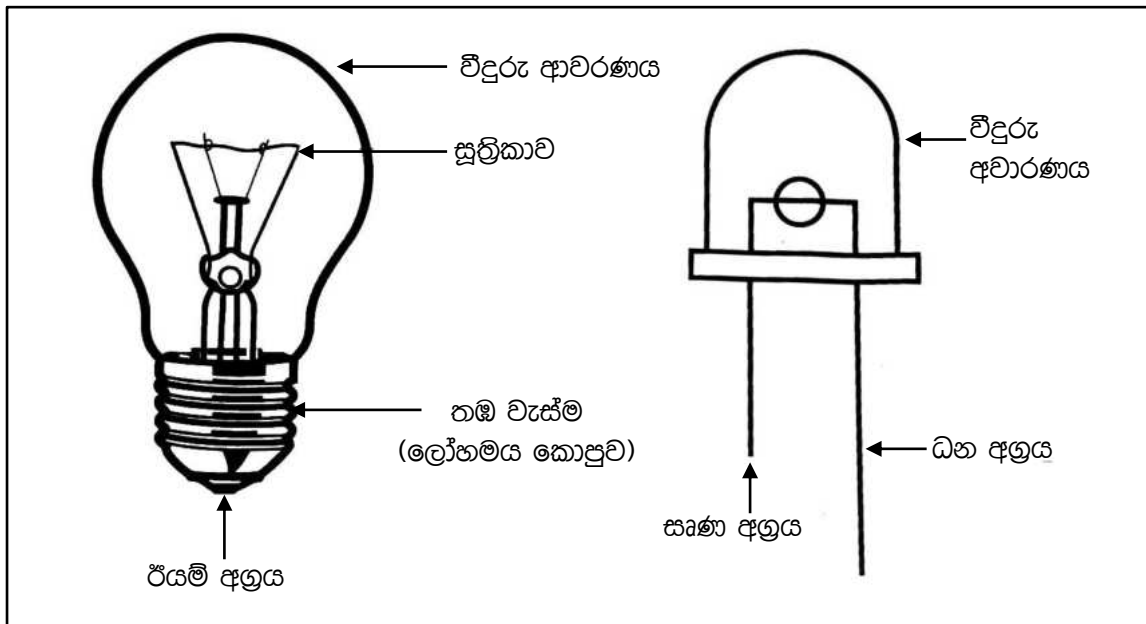

මෙහි දී වීදුරුවල ඇති වර්ණවත් ජලය ටිෂු කඩදාසි තුළින් ගමන්කොට වර්ණ එක්වී අයුරු වර්ණ සෑදෙයි.

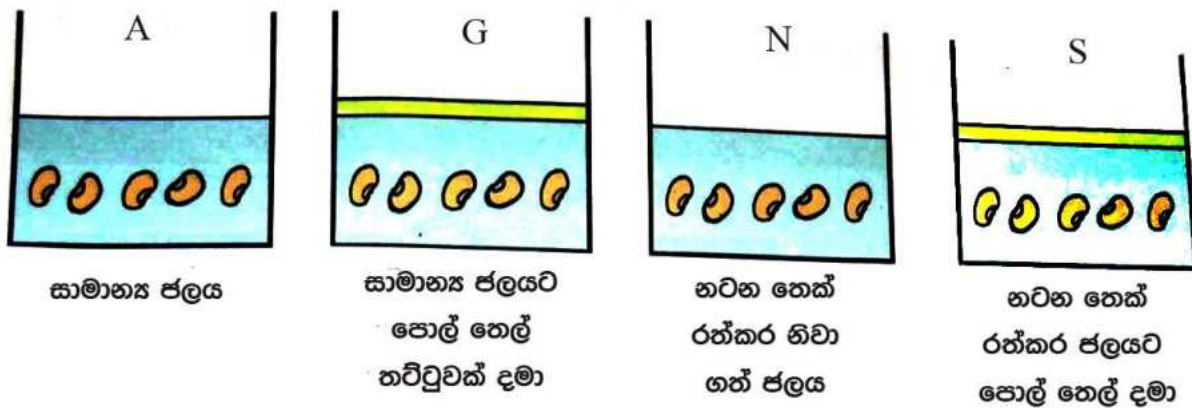
වියළි කෝෂ හඳුනාගනිමු

බල්බය හඳුනාගනිමු

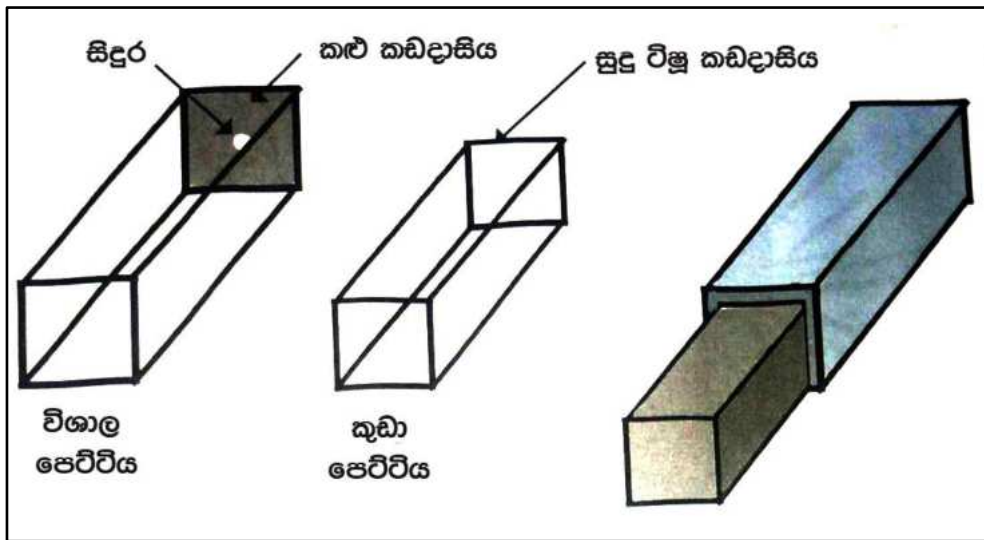
බීජයක් පැළවීමට අවශ්‍ය සාධක පරීක්ෂා කරමු.

නිගමනය

මෙහි දී පොල් තෙල් තට්ටුවක් දමූ G සහ S භාජනවල බීජ පැළවෙන්නේ නැත. බඳුන තුළට වාතය ඇතුළු නොවීම, වියට හේතුව වේ. එමෙන් ම N භාජනයේ ජලය රත් කිරීම නිසා එහි වාතය නොමැති වීමෙන් බීජ නොපැළ වේ.

සිදුරු කැමරාව හඳුනා ගනිමු

නිගමනය

සිදුරු කැමරාවකින් යමක් දෙස බැලූ විට එය පෙනෙන්නේ යටිකුරු ලෙස යි.

මුහුදු ජලයෙන් ලුණු වෙන්කර ගනිමු.

මෙහි දී ලුණු සහිත භාජනය හොඳින් හිරු එළිය වැටෙන ස්ථානය තැබූ විට දින කිහිපයකින් ජලය ඉවත් වී ගොස් ලුණු ඉතුරු වී තිබෙන ආකාරය දැකිය හැකි ය.

අයිස් කැට පරීක්ෂාව

නිගමනය

මෙහි දී අනෙක් භාජන දෙකට ම වඩා ඉක්මනින් උණු ජල බඳුනේ අයිස් කැට දිය වේ.

සුළඟ දිශා දර්ශකය හඳුනා ගනිමු

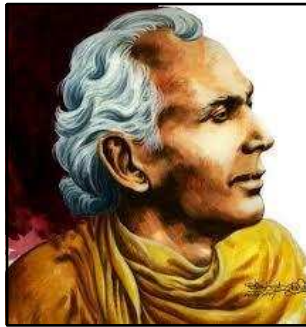

මෙය සුළඟ හමන දිශාව හඳුනාගන්නා උපකරණය යි. මෙහි දී වැදගත් ම දෙය වන්නේ, සුළං දිශා දර්ශකයේ ඊතලයේ ඊ හිස යොමුවන්නේ සුළඟ හමා වන දිශාවට වීමයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ කීර්තිනාමය නැංවීමට දායක වූ පුද්ගලයින්

වී. මහේන්ද්‍ර හිමි

අනුරාධ
ධර්මපාලකුමාර

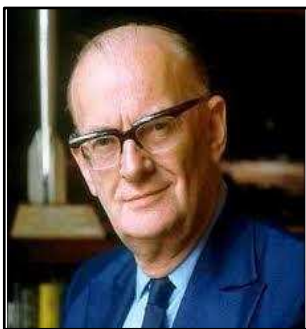
සී.ඩබ්ලිව්.ඩබ්ලිව්
කන්නන්ගර මහතා

ආනන්ද කුමාරස්වාමි
මහතා

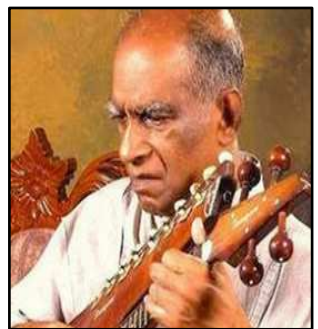
හෙන්රි ස්ටීල්
මිල්කට්කුමාර

ආතර් සී. ක්ලාක්
මහතා

ආචාර්ය ටී.ඩී. ජයා
මහතා

ඩබ්ලිව්. ඩී.
අමරදේව මහතා

ආචාර්ය ආනන්ද කුමාරස්වාමි මහතා

ආචාර්ය ආනන්ද කුමාරස්වාමි මහතා 1877 අගෝස්තු 22 වැනි දින කොළඹ, කොල්ලුපිටියේ දී උපත ලැබී ය. ඔහු විසින් රචිත ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ හා නිබන්ධන ප්‍රමාණාත්ම ව මෙන්ම ගුණාත්මක බවින් ද අතිමහත් ය. එම සංඛ්‍යාව 500 ට වඩා වැඩි ය. මෙතුමා ඉංග්‍රීසි, ප්‍රංශ, ජර්මන්, ලතින් ට්‍රික්, සංස්කෘත, පාලි යන භාෂාවල විශිෂ්ටත්වයට පැමිණියෙකි. නීතිවේදියෙකු හා පරිවර්තකයෙක් විය. බෞද්ධ ධර්ම ග්‍රන්ථ පාලි බසින් ඉංග්‍රීසියටත්, හින්දු ධර්ම ග්‍රන්ථ දෙමළ බසින් ඉංග්‍රීසියටත් පරිවර්තනය කරන ලදී.

ලන්ඩනයේ වයික් ලිප් විද්‍යාලයය ඔහුගේ ගුරු ගෙදර විය. ඔහුගේ ප්‍රථම ශාස්ත්‍රීය ලේඛනය 'ලංකාවේ කඳු හා මිනිරන්' වාර්තා සංග්‍රහය යි. වර්ෂ 1905 දී 'ලංකා සමාජ ප්‍රතිසංස්කරණ සංගමය' ඇරඹූ කුමාරස්වාමි මහතා 'සිලෝන් නැෂනල් රිවිව්' (Ceylon national review) සඟරාවේ සමාරම්භක සංස්කාරකවරයා විය. ආනන්ද කුමාරස්වාමි වූ කලි ලංකාවෙන් ලොවට දායාද කළ ප්‍රමුඛ පෙළේ දාර්ශනිකයෙකි. පෙරදිග කලා සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීම භාරව සිටි මොහුගේ අත් පිටපත් ලිපි ලේඛන ආදිය බොස්ටන් ලලිත

කලා කෞතුකාගාරයෙහි අදත් සංරක්ෂණය කර තිබේ. 'මධ්‍යකාලීන සිංහල කලා', 'ජාතික අපේක්ෂණ', 'ඉන්දියානු ඉන්දුනීසියානු කලාවේ ඉතිහාසය' මොහු විසින් රචිත කෘතී ය.

ඔහු වර්ෂ 1947 සැප්තැම්බර් මස 09 දින ඇමරිකාවේ බොස්ටන් නුවර දී මිය ගියේ ය.

ආචාර්ය ඩී.බී. ජයා මැතිතුමා

වර්ෂ 1890 ජනවාරි 01 වැනි දා උපත ලැබූ ඩී.බී. ජයාගේ ළමා කාලය ගැමි දරුවන් අතර ගෙවුණු සරල දිවි පෙවෙකක් විය. ඔහු කොටහේන සාන්ත පාවුළු විදුහලෙන් ද, කොළඹ ශාන්ත තෝමස් විදුහලෙන් ද අධ්‍යාපනය ලැබුවේ ය.

වර්ෂ 1910 ජනවාරි මස මහනුවර ධර්මරාජ විදුහලේ ගුරුවරයෙකු ලෙස වැඩ භාර ගත් මෙතුමා ලතින්, ග්‍රීක්, ආර්ථික විද්‍යාව, ඉතිහාසය වැනි විෂයන් මගින් ශිෂ්‍යයන් තුළ දේශානිමානය, විචිතර බව හා පෞරුෂත්වය ගොඩනැගෙන පරිදි ඉගැන්වීම් කටයුතුවල යෙදිණි.

වර්ෂ 1917 දී කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයේ ගුරුවරයෙකු ලෙස වැඩ කරන කාලයේ රට භාර ගැනීමට ඉවහල් වන අන්දමේ පූර්ණ අධ්‍යාපනයක් ශිෂ්‍යයන්ට ලබා දුන්නේ ය.

වර්ෂ 1921 දී කොළඹ මරදාන සතිරා විද්‍යාලයේ විදුහල්පති විය. එකල තිබූ කොළඹ කයිරියා බාලිකා පාසල සහ ඩෙන්හැම් ඉංග්‍රීසි පාසල ආරම්භ කරන ලද්දේ මෙතුමා විසිනි. අලුත්ගම, ගම්පොළ, මාතලේ සහ පුත්තලම නගරවල සතිරා විද්‍යාලයන් ද, අලුත්ගම, අඩ්ඩාලවිවේන නගරවල ගුරු විදුහල් ද ආරම්භ කළේ ය. ජාතික කොඩිය හා ජාතික ගීය සම්පාදන කමිටුවේ ක්‍රියාකාරී සාමාජිකයෙකු වූ ආචාර්ය ඩී.බී. ජයා මහතා වර්ෂ 1960 දී සවුදි අරාබියාවේ දිනා නගරයේ දී මෙලොවින් සමු ගත්තේ ය.

ආචාර්ය සී. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. කන්නන්ගර මැතිතුමා

ආචාර්ය ක්‍රිස්ටෝපර් විලියම් විජේකෝන් කන්නන්ගර ශ්‍රේෂ්ඨ අධ්‍යාපනඥයකු මෙන් ම ජාතික චිරයෙක් ද වේ. මෙතුමා වර්ෂ 1894 ඔක්තෝබර් මස 18 දින උපත ලැබී ය.

කන්නන්ගර මැතිතුමා මහා භාරතයේ උපත ලැබී නම් ඔහු එහි දී දෙවියෙකු වශයෙන් පද ලබනු ඇතැ යි වර්ෂ 1945 ලංකාවේ සිටි ඉන්දියානු නියෝජිත එම්. එස්. අනේ පවසා ඇත. අම්බලන්ගොඩ වෙස්ලියන් සහ ගාල්ලේ රිච්මන්ඩ් විදුහල්වල ඉගෙනුම ලැබූ ඔහු බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යයට අයත් රටවල හොඳ ම ශිෂ්‍යයාට හිමි ත්‍යාගය ද දිනා

ගත්තේ ය. රිච්මන්ඩ් විද්‍යාලයයේ ගුරුවරයෙකු ලෙස ගුරු වෘත්තියට පැමිණි ඔහු මොරටුව වේල්ස් විද්‍යාලයය සහ කොළඹ වෙස්ලි විද්‍යාලයයේ ද සේවය කළේය. වර්ෂ 1931 සිට ක්‍රි.ව. 1946 තෙක් කාලයේ ලංකාවේ අධ්‍යාපන ඇමති ව සිට කරන ලද සේවාව අතිමහත් ය.

පළමු වන ශ්‍රේණියේ සිට විශ්වවිද්‍යාලයය තෙක් නිදහස් අධ්‍යාපනය නොමිලේ ලබා දීම, මවු බස අධ්‍යාපන මාධ්‍යය බවට පත් කිරීම, පාසල් රජයට පවරා ගැනීම, මාධ්‍ය මහා විද්‍යාල ආරම්භ කිරීම, සෑම ළමයෙකුට ම තම දෙමව්පියන්ගේ ආගම ඉගැන්වීම, ආදායම් අඩු ශිෂ්‍යයන්ට ශිෂ්‍යත්ව ලබා දීම, පොදු විෂය නිර්දේශයක් සකස් කිරීම, විෂය බාහිර කටයුතු සංවිධානය, පාසල්වලට ක්‍රීඩා පිට්ටනි ලබාදීම, සංගීතය, නැටුම්, මලල ක්‍රීඩා ඉගෙනීමට අවස්ථා ලබාදීම, දෙවන පන්තියේ සිට ඉංග්‍රීසි විෂය ඉගෙනීමට අනිවාර්ය කිරීම වැදගත් විය. මෙම නවීකරණ ඔස්සේ ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනයේ නව නැමීමක් ඇති වූ අතර ඒ වකවානුව වන විට අධ්‍යාපනය අතින් ආසියාවේ දියුණු ම රට බවට ලංකාව පත් විය. පරාදින යුගයක වුව ද ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන රටාව වෙනස් කිරීමේ කාර්යයට උරදීමෙන් ආචාර්ය සී. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. කන්නන්ගර නමැති ශ්‍රේෂ්ඨ අධ්‍යාපනඥයා ජාතික වීරයෙකු වශයෙන් ද සැලකෙන අතර ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ අධ්‍යාපනයේ පියා යනුවෙන් විරුදාවලිය ලැබී ය.

එස්. මහින්ද හිමි

වර්ෂ 1901 දී ටිබෙට් රටේ සීකිම් ප්‍රදේශයෙහි උපත ලද එස්.කේ. තෂිනම්ගල් වයස අවුරුදු 12 දී කොළඹ විද්‍යාලය පිරිවෙනට ඇතුළත් ව පාලි, සිංහල, සංස්කෘත ඉගෙන ගත්තේ ය. මහාබෝධි විද්‍යාලයෙන් ඉංග්‍රීසි ද පොල්ගස්දූව ආරාමයෙන් ප්‍රාචීන භාෂා ද හැදෑරී ය. රත්ගම සිරිවිලසුමන හිමියන්ගේ ශිෂ්‍යයෙකු ලෙස දොඩන්දුවේ ශෛලබ්මිබාරාමටේ දී සීකිම් මහින්ද නමින් පැවිද්ද ලබා ගත්තේ ය.

ඒ හිමිපාණෝ වර්ෂ 1934-1936 කාලය තුළ කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයයේ සිංහල, පාලි, බුද්ධ ධර්මය ඉගැන්වූහ. පන්සල සහ ගම වෙනුවෙන් විශාල සේවාවක් කළ උන් වහන්සේ විසින් නව ලංකා දහම් පාසල හා ඉංග්‍රීසි පාඨශාලාව ආරම්භ කරන ලදී. එමෙන් ම සතර පේරුවේ ගම්වලින් බෙහෙත් චිකතු කොට නොමිලේ බෙහෙත් දෙන පින් බෙහෙත් ශාලාවක් පිහිටවූහ. ගව මස් කෑමෙන් ගම්මුත් වළකාලීමට තදින් ම ක්‍රියා කළහ. මුත් වහන්සේ පානදුරේ තොටගමුවේ උපසම්පදා භික්ෂු මණ්ඩලයේ ලේකම් තනතුර දැරූහ.

එස් මහින්ද හිමියන් ගද්‍ය, පද්‍ය කෘති 40ක් පමණ රචනා කර ඇත. ලංකා මාතා, නිදහසේ මන්ත්‍රය, නිදහසේ දැහැන, දරු නැළවිල්ල ආදී ග්‍රන්ථ ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ දේශාභිමානය හැඟීම් ජනිත කරවීමට සමත් විය. කොළඹ යුගයේ ජනප්‍රිය කවියකු වූ

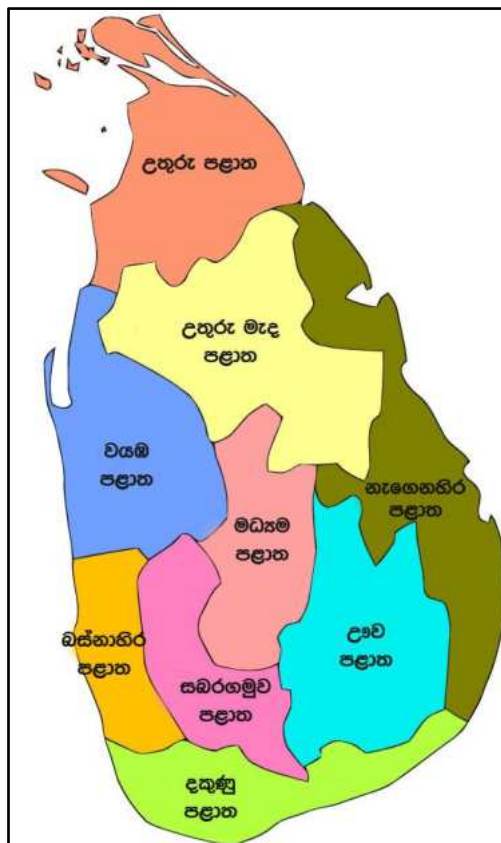
මෙතුමන්ගේ මුල් ම කෘතීන් වශයෙන් ඔවා මුතුදම ද අවසාන කෘතිය වශයෙන් ශ්‍රී පාදය ද සැලකේ. දේශානිමානී හැඟීමෙන් කටයුතු කොට ජාතික මෙහෙවරක යෙදුණු මෙතුමාණෝ වර්ෂ 1951 මාර්තු මස 14 දින අපවත් වූහ.

ආතර් සී. ක්ලාක් මැතිතුමා

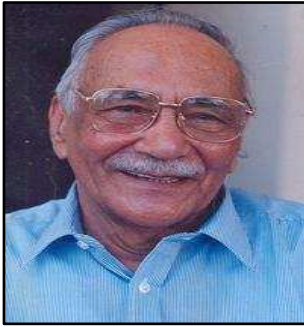
දකුණු චිංගලන්තයේ සමර්සෙට් ප්‍රදේශයේ මයින්හෙව් යන නගරයේ දී 1917 දෙසැම්බර් මස 16 වන දා ආතර් සී. ක්ලාක් මහතා උපත ලැබීය. මොහු විද්‍යාඥයකු මෙන් ම ප්‍රසිද්ධ ලේඛකයෙකි. මොහු ප්‍රසිද්ධියට පත් වූයේ වර්ෂ 1945 දී වයර්ලස් වර්ල්ඩ් යන සඟරාවේ පළ කරන ලද ලිපියකිනි. පොළොවේ සිට අහසට වන්දිකා යැවිය හැකි ය යනුවෙන් ද එම වන්දිකා උපයෝගී කරගෙන පණිවිඩ හුවමාරු ක්‍රමයක් නිර්මාණය කළ හැකි බව ද මොහු ප්‍රකාශ කර ඇත.

මෙතුමා වර්ෂ 1956 දී ශ්‍රී ලංකාවේ පදිංචියට පැමිණියේ ය. මොරටු විශ්ව විද්‍යාලයේ කුලපතිවරයා මෙන් ම චිංගලන්තේ රාජකීය තාරකා විද්‍යාඥයන්ගේ සංගමයේ සාමාජිකයෙකු ලෙස ද කටයුතු කළේ ය. මෙතුමාට උපාධි හා සම්මාන 38ක් පමණ පිරිනමා ඇත. නයිට් පදවියෙන් ද පිදුම් ලැබූ ශ්‍රීමත් ආතර් සී. ක්ලාක් මහතා අනු විශාකිව සිටිය දී වර්ෂ 2008 ක් වූ මාර්තු මස 19 වන දා ශ්‍රී ලංකාවේ දී මිය ගියේ ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් හඳුනා ගනිමු

ශ්‍රී ලංකාවේ නාමය ජාත්‍යන්තරයට ගෙන ගිය පුද්ගලයින්

ඩන්කන් ඩයරි

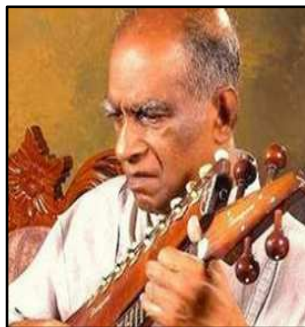
සුසන්තිකා ජයසිංහ

සනත් ජයසූරිය

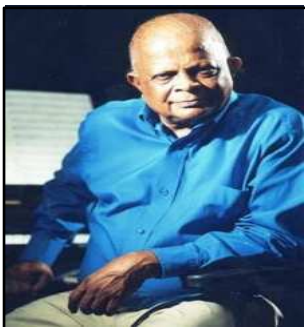
ලුෂන් පුෂ්පරාජී

ඩබ්ලිව්. ඩී.
අමරදේව

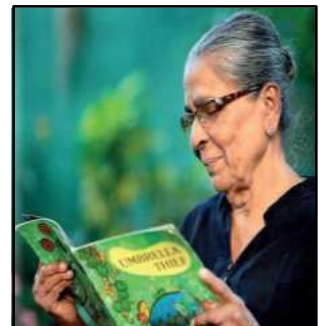
මුත්තයිසා මුරලිදරන්

ප්‍රේමසිරි කේමදාස

මහාචාර්ය සරත්
ගුණපාල

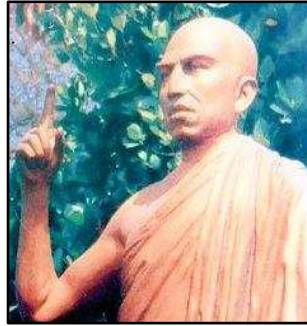

සිබිල් වෙත්තසිංහ

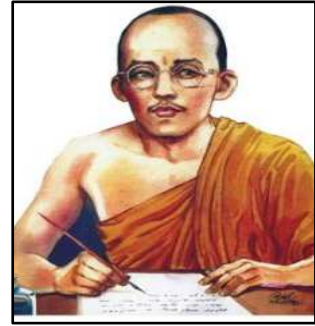
නිදහස දිනා ගැනීමට කටයුතු කළ පුද්ගලයෝ

හික්කඩුවේ ශ්‍රී
සුමංගල හිමි

මිගෙට්ටුවත්තේ
ගුණානන්ද හිමි

එස්. මහින්ද හිමි

ගොංගාලේගොඩ
බණ්ඩා

මොහරවිල
කැප්පෙට්පොල

ඩී.එස්. සේනානායක
මහතා

අපේ උරුමයක් වූ ගොක්කොළ සැරසිලි හා නිර්මාණ

මාර්ග සංඥා

බස් නැවතුම

වාහන නවත්වන
ස්ථානය

පදිකයන් මාරුවන
ස්ථානය

රෝහල

පදිකයන් මාරුවන
ස්ථානය ඉදිරියෙනි

රථ වාහන ආලෝක
සංඥා ඉදිරියෙනි

ලිස්සන සුළු
මාර්ගය ඉදිරියෙනි

ප්‍රමයින් මාරුවන
ස්ථානය ඉදිරියෙනි

ගේට්ටු සහිත
දුම්රිය හරස්
මාර්ගය ඉදිරියෙනි

අනාරක්ෂිත දුම්රිය හරස්
මාර්ගය ඉදිරියෙනි

වට රවුම ඉදිරියෙනි

මිනිසුන් වැඩෙහි
යෙදෙන ස්ථානය
ඉදිරියෙනි

බීජ ව්‍යාප්ත වන ක්‍රම

සුළඟ මගින්

හොර

වරා

තොටිල

ගම්මාලු

මොහර කුඩුම්බිය

ජලය මගින්

පුළුක්

කදුරු

පොල්

කුඹුක්

පිපිරීම මගින් (ස්වෝචනයෙන්)

කුඩලු

රබර්

ඔළුඳ

ඉපිල් ඉපිල්

සතුන් මගින් (අඟේ තැවරීමෙන්)

අපල

තුත්තිරි

නාගදරණ

සතුන් මගින් (ගෙඩි කා දැමීමෙන්)

රඹුටන්

අඹ

පේර

ජම්බු

එලය කරලක් ලෙස වැඩෙන ශාක

පතෝල

බෝංචි

බණ්ඩක්කා

මෑ කරල්

පතෝල

ඵකදේශික සතුන්

පක්ෂීන්

වළි කුකුළා

හබන් කුකුළා

පඬුවන් බස්සා

අළු දෙමලිලිච්චා

ක්ෂීරපායී සතුන්

කළු වඳුරා

කලවැද්දා

හික් මීයා

මත්ස්‍යයෝ

මල් පුඳුට්ටා

පතිරණ සාලයා

බන්දුල පෙතියා

බුලත් හපයා

යක් කටුස්සා

දිය හයා

ඕපනායක යෝධ පුස්වැල

පළාත : සබරගමුව

දිස්ත්‍රික්කය : රත්නපුරය

- චේතිහාසික හා ඖෂධීය වටිනාකමකින් යුක්ත ය.
- මී ගං ඉවුරට යාබද ව පිහිටා ඇත.
- දැනට හමු වී ඇති විශාලතම පුස්වැල ලෙස සැලකේ.

කැප්ටන් ඩෝසන් කුළුණ

කැප්ටන් විලියම් ග්‍රැන්සිස්
ඩෝසන්

පළාත : මධ්‍යම

දිස්ත්‍රික්කය : මහනුවර

- කොළඹ නුවර පාර බ්‍රිතාන්‍යයන් ඉදි කළ පළමු මහා මාර්ගයයි.
- ඒ සඳහා කැප වී සේවය කරන ලද්දේ විලියම් ග්‍රැන්සිස් ඩෝසන් විය.
- නමුත් මාර්ගය ඉදි කර අවසන් කිරීමට පෙර ඔහු රෝගාතුර වී මිය ගියේ ය.
- ඔහු කළ අමිල සේවය සිහිකරනු වස් 1829 දී කඩුගන්නාව නගරයේ මෙම කුළුණ ඉදිකරන ලදී.

රිටිගල කන්ද

පළාත : උතුරු මැද

දිස්ත්‍රික්කය : අනුරාධපුරය

- මහින්දාගමනයත් ඒ හරහා ඇති වූ පැවිදි හික්ෂු ශාසනයත් පිළිබඳ සාක්ෂි පවතී.
- ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික ශාක හා සත්ත්ව ප්‍රජාව මෙන්ම රිටිගලට ආවේණික වූ ශාක ප්‍රජාවන්ගෙන් යුක්ත ය. (වන මී)
- වනජීවී දැඩි රක්ෂිතයන්ගෙන් එකකි.

අම්බලම

- අතීතයේ දී මහින්ගේ ගිමන් අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ඉදි වූ ගිමන්හල් අම්බලම නම් වේ.
- පනාවිටිය අම්බලමේ විශිෂ්ට ම දැව කැටයම් දැකගත හැකි ය.
- රට පුරා විවිධ ස්ථානවල අම්බලම් දැකගත හැකි ය.

නාමල් උයන

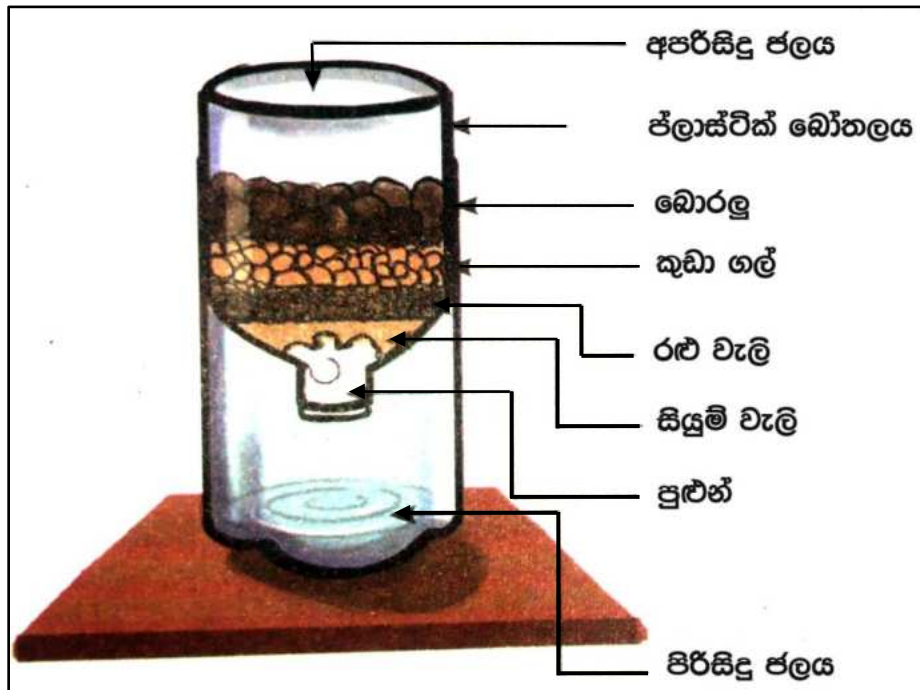

පළාත : උතුරු මැද

දිස්ත්‍රික්කය : අනුරාධපුරය

- ලොව විශාලතම ම නා වනය හා රෝස තිරුවානා කන්ද වේ.
- වනවාසී රාහුල තෙරුණ් විසින් ලෝක අවධානයට යොමු කර තිබේ.
- වසර මිලියන 500කටත් වඩා පැරණි ඉතිහාසයක් මෙම රෝස තිරුවානාවලට ඇති බව කියවේ.

ජල පෙරණයක්

අපේ රටේ ජීවත් වන ජන වර්ග සහ ඇඳුම් පැළඳුම්

සිංහල

කාන්තා - ඔසරිය

පිරිමි - සිංහල ආරිය ඇඳුම

දෙමළ

කාන්තා - සාරිය

පිරිමි - වේට්ටිය, බැනියම

මුස්ලිම්

කාන්තා - හඩායා, ඉජාහස්

පිරිමි - ජුබ්බා, තොප්පිය

බර්ගර්

කාන්තා - ගවුම

පිරිමි - කලසම, කමිසය, ලෝගුව

ආදිවාසීන්

කාන්තා } කොළ අතු, සත්ත්ව හම්
හා }
පිරිමි } මගින් සාදාගත් ඇඳුම්

ශාකවල වැඩීමට හිරු එළියේ බලපෑම හඳුනා ගනිමු.

මෙහි දී හොඳින් හිරුඑළිය වැටෙන තණකොළ සහිත බිම් කොටසක් පොල්කටුවකින් වසා දින කිහිපයක් තබන්න. ඉන්පසු ව පොල්කටුව පිටතට ගත් විට එම ස්ථානයේ තණකොළවල කොළ පැහැය නැති වී ගොස් වියළිණු ස්වාභාවයක් දැකීමට හැකි වෙයි.

